

Julfest och medlemsmöte 15 januari 2023

Ett trettiotal medlemmar slöt upp till julfesten 15 januari, ett nytt inslag i föreningens verksamhet. Efter julgröt och skinksmörgås var det dags för kåseri kring julen förr. Conny Tyrberg berättade om en julafton 1963 och hur de sedan for till julottan i Gladhammars kyrka med allt vad som tilldrog sig där. Stämningen var på topp! En kort information om verksamhetsplanen där både traditionella och nya inslag finns!

Föreläsning "Ljus på kvinnor" 20 febr 2023

Denna kväll var det premiär för föreningen med digitala framträdanden. En streamad föreläsningen "Ljus på kvinnor" sändes i "Ladan" från Kalmar läns museum. Vi fick lyssna på intressanta föreläsare som berättade om bl a Ellen Key som var född i Sundsholm och som blivit en förebild inom utbildning och Kata Dalström som verkade för kvinnors rätt.

Årsmöte 6 mars 2023

Ett trettiotal medlemmar hade hörsammat kallelsen till årsmöte, som inleddes med ett föredrag av hemslöjdskonsulent Thea Östin. Ett intressant inslag som gav en inblick av linets användningsområden både historiskt och nu. Vi fick en genomgång av beredning av linet blandat med kuriosa kring vad man trodde förr och ritualer vid beredningen. Därefter följde förtäring och sedvanliga årsmötesförhandlingar. Conny Tyrberg omvaldes till ordförande för ytterligare ett år.

Filmvisning "Dialekten i Västrum, en skärgårdssocken" 31 mars 2023

Denna kväll var det premiär av filmvisning i "Ladan". Det var vår grannsocken som stod för innehållet i form av den film som de gjort: Västrumsfilmen – "Dialekten i Västrum, en skärgårdssocken". Vi fick ta del hur ortsbefolkningen upplever sin hembygd och de förändringar som skett under deras levnad. Vi fick också uppleva dialekten i Västrum som gav filmen ett genuint intryck.

Mer hur filmen kommit till går att läsa på [Västrums hembygdsförenings hemsida](#).

Arbetsdag/Trivseldag vid Hembygdsgården 15 april 2023

Arbetsdag/trivseldag vid hembygdsgården i Lunds by. Ett femtontal arbetsvilliga tog itu med det som behövdes göra efter vintern. Hembygdsgårdens veranda förbereddes för målning senare i vår. Ett staket mot vägen uppfördes och ett område grävdes upp för senare sådd av lin. Vårstädning av både "Ladan" och hembygdsgården med fönsterputsning av alla fönster. Det blev fint både inne och ute. Tillsammans blev arbetet roligt och inspirerande. Det fanns också tillfälle för pratstunder under fika med smörgås och grillad korv.

Bergfrukulten i Gladhammar på 1600-talet" 23 april 2023

Inför ett femtiotal intresserade höll Fil dr Per-Anders Östling och Fredrik Hulting (bördig från Gladhammar) en intressant föreläsning bestående av två inslag. I den första delen berättade Per-Anders om hur svart och vit magi uppfattats i historien för att sedan komma till häxprocesserna yttrat sig i 1600-talets Sverige. Det var inte samma utveckling som i resten av Europa. Det ledande skiktet i Sverige var inte särskilt intresserade av att driva på så därför blev det mer en lokal historia i Dalarna under en tioårsperiod. Fredrik tog sedan över med en berättelse från 1600-talets Gladhammar, Bergfrukulten, en otrolig historia om en båtsman Sven som träffade på det underliga väsen som kallades bergfrun eller "fru Margetha". Hon

Aktiviteter 2023-2024

lovade att hon kunde hjälpa människorna i Gladhammar att hitta en bergsåder och på sätt utveckla gruvverksamheten. Men i gengäld skulle människorna bli mycket gudfruktiga, be böner, sjunga psalmer och hålla gudstjänster där fru Margetha genom en tolk gjorde sig hörd. Denna historia är mycket märklig i sitt slag och är omnämnd i artiklar. I [radioprogrammet Vetenskapsradions historia från 2013](#), 18 minuter in i programmet, kan man lyssna till historikern Mikael Häll som berättar om bergfrukulten i småländska Gladhammar på 1660-talet som utgör ett unikt rättsfall i svensk historia.

Historien har levt kvar i Gladhammar och troligtvis berättats från generation till generation, där man sagt att en man blivit tagen av bergsfrun och för det fått plikta med sitt liv.

Vi tackar Per-Anders och Fredrik för en intressant föreläsning.

Vårvandring i Fårhult 18 maj 2023

Årets vårvandring förlades till Fårhult med omnejd. Vandrigen gick genom Fårhults by och förbi olika intressanta platser. Ett tjugotal medlemmar deltog.

Till vänster Gamla skolan

Bronsåldersröse

Gamla prästgården

Våffelservering juli 2023

Hembygdsföreningen har haft våffelservering under tre tisdagar i juli. Det har kommit många besökare som avnjutit kaffe med våffla i hembygdsföreningens trädgård. Vi hoppas att de också har kunnat vandra runt i Lunds bys vackra omgivning, besökt Loppis såväl som vägkyrkan i Gladhammar.

Amerikabesök 5 augusti 2023

I augusti fick föreningen ett celebret besök från Amerika. Personerna som kom var ättlingar till Per Olsson, anfadern till många i Lunds by och som lagt grunden för byns tillkomst. De ville gärna se och uppleva platser de härstammar från och en av dessa är alltså Lunds by. Bertil Lundén var ciceron

Hembyggsdag 13 augusti 2023

Söndagen 13 augusti var det dags för den traditionsenliga hembyggsdagen i Lunds by. Dagen inleddes med friluftsgudstjänst kl. 11.00 i hembygdsgårdens trädgård. Dagen innehöll en mannekänguppvisning med representanter från Kalmar län museum och dansuppvisning av Hallingebergs dansgille.

Höstpromenad 10 september 2023

Från Lunds by gick promenaden genom skogen till Käringryggens gruvor och informationsplats. Där gav Bertil Lundén och Stefan Filipsson information om gruvans historia.

Visafton 22 september 2023

Vimmerbys stolthet Kalle Sellbrink gästade Ladan och bjöd på medryckande och stämningsfulla låtar ur sin breda repertoar. God soppa serverades under kvällen.

Arbetsdag/trivseldag 7 oktober 2023

Arbetsdag/trivseldag vid hembygdsgården i Lunds by. Vi träffades och umgicks samtidigt som vi tog itu med nödvändigt underhåll och förbättringar kopplat till hus och byggnader som tillhör hembygdsföreningen. Höststädning inför vintern. Tillsammans blev arbetet roligt och inspirerande.

Kura skymning 20 oktober 2023

En tapper skara trotsade vädrets makter och upplevde en annorlunda stämning under Kura skymning. Sedvanlig grillning av fläsk med bröd till kunde avnjutas i den analkande stormen.

Föredrag om Karl XI och Lunds by 19 november 2023

Hembygdskonsulent Peter Danielsson gästade föreningen och höll föredrag om "Karl XI och hans påverkan på vår bygd". Bondeståndets talman Per Olsson, stamfader till Lunds by var något av en gunstling hos kung Karl XI. Det gjorde att Per Olsson kunde förvärva Lunds by med kungens goda minne efter reduktionen som genomfördes av Karl XI. Peter Danielsson gjorde många kopplingar mellan kung Karl XI och vår bygd. En inspirerande och engagerad berättare gav oss en intressant inblick i 1600-talets historia.

Streamad föreläsning "Slott och herresäten" del 1 4 december 2023

Denna kväll var det återigen dags för en streamad föreläsning från Kalmar läns museum "Slott och herresäten del 1". Titeln angav innehållet och ett av slotten som vi fick höra mer om var Helgerums slott i Västrums socken. De slott och herrsäten som togs upp är de som kan hittas i Kalmar län.

2024

Verksamheten under första delen av året har bestått av trivsel- och arbetsdag och vårvandring.

16 juli, 23 juli och 30 juli – våffeldagar. Under juli månad står våffeldagarna i centrum. Servering mellan kl. 11.00 – 15.00. Program kl. 13.00: 16 juli medlemmar ur Hultsfreds sommarorkester spelar. 23 juli Anna Hedfors kåserar om några personligheter i Gladhammar. 30 juli Olof Nlmhed berättar om 1600-talets val till riksdag där Lunds by:s anfader Per Olsson blev vald till bondeståndets talman.

Hembygdsdag 11 augusti

Hembygdsdagen inleddes med den sedvanliga friluftsgudstjänsten. Därefter var de kaffeservering mm. I Ladan. Programpunkter var en fotoutställning i hembygdsmuséet på intressanta platser i Lunds by och Gladhammarsbyn samt konstutställning. Nervens folkdansgille dansade för oss. Lotterier och chokladhjul.

Kulturarvsgård 8 september

Temat i år för Kulturarvsgården var "Kulturens vägar, knutpunkter och mötesplatser".

Gladhammars hembygdsförening anordnar kulturarvsgård i år. Temat passade speciellt bra då Lunds by genom tiderna har varit en viktig knutpunkt och mötesplats, så vad kan vara naturligare än att vi träffades där under dagen.

På programmet stod bland annat utställningar i hembygdsgårdens museum visar utveckling genom åren kopplat till vägar och gästgiverier. Guide Stefan Filipsson fanns på plats. Bertil Lundén guidade oss runt kring vägar och mötesplatser i närområdet.

Enkel servering kaffe och äppelkaka

Under hela dagen var det bakning i vedeldad bakugn i hembygdsföreningens museum (Hembygdsgården).

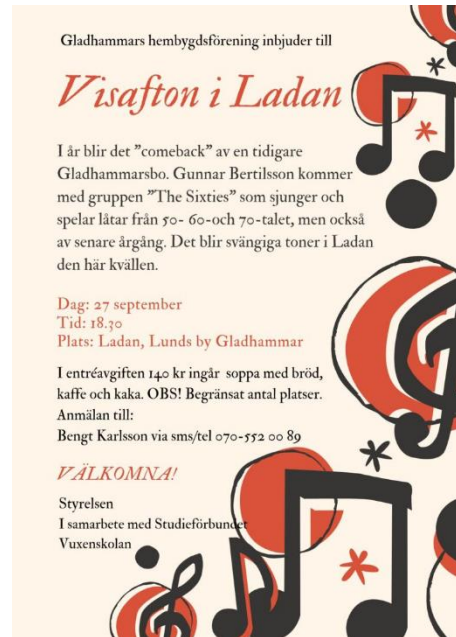
Tills slut blev det brödförsäljning av brödet som bakats under dagen.

Visafton 27 september

I år blev det "drag" i Ladan. "The sixties" kom och spelade låtar från 50- 60- och 70-talen.

Men det blev också toner av senare årgång.

Vi fick avnjuta soppa och lite senare under kvällen kaffe och kaka.

Kura skymning 18 oktober.

Att Kura skymning i Gladhammar har blivit en tradition. Som sig bör blev det en mysig kväll när höstmörkret föll. Eldkorgar och ljuslyktor i träd och på grenar var på plats och lyste vackert i skymningen. Vid grillen stod Bengt och Sune och det serverades fläsk med bröd.

Streamad föreläsning 4 december

"Slott och Herrgårdar i Kalmar Län"

I en streamad föreläsning från KLMPlay visade byggnadsantikvarien Richard Edlund från Kalmarläns Museum bilder och berättade om ett antal intressanta Slott och Herrgårdar i Kalmar län samt möten med intressanta ägare och hantverkare.